

ΘΕΩΡΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

23 Οκτωβρίου 2023

Σειρά 2

Άσκηση 1

Σε μια ακολουθία από $n = 200$ bits το καθένα παίρνει την τιμή 1 με πιθανότητα $1/10$ ανεξάρτητα από όλα τα άλλα bits.

1. Να δώσετε το ελάχιστο και το μέγιστο πλήθος από bits ίσα με «1» που εμφανίζονται σε ακολουθίες που ανήκουν στο τυπικό σύνολο $A_\epsilon^{(n)}$ για $\epsilon = 1/10$.
2. Να υπολογίσετε το πλήθος των ακολουθιών που ανήκουν στο τυπικό σύνολο ως ποσοστό του συνόλου όλων των δυνατών ακολουθιών.
3. Να υπολογίσετε την πιθανότητα $\Pr\{A_\epsilon^{(n)}\}$ του παραπάνω τυπικού συνόλου.

Υπόδειξη: Για την ορθή λύση της άσκησης πρέπει το εργαλείο που θα χρησιμοποιήσετε να διαθέτει επαρκή ακρίβεια.

Άσκηση 2

1. Για την τυχαία μεταβλητή X_1 ισχύει $\Pr\{X_1 = 1\} = p$ και $\Pr\{X_1 = 0\} = 1 - p$. Να δείξετε ότι $E\{\log p(X_1)\} = -H(p)$ (όπου $H(p) = -p \log p - (1 - p) \log(1 - p)$).
2. Οι τυχαίες μεταβλητές X_i ($i = 1, 2, \dots, n$) έχουν όλες την ίδια συνάρτηση μάζας πιθανότητας με την παραπάνω X_1 και είναι μεταξύ τους ανεξάρτητες.
3. Να δώσετε έναν αναλυτικό τύπο για την συνάρτηση

$$\phi(x_1, x_2, \dots, x_n) = -\frac{1}{n} \log p(x_1, x_2, \dots, x_n)$$

4. Ο σκοπός μας είναι με έναν αριθμητικό υπολογισμό να πάρουμε μια ένδειξη ότι οι παραπάνω τ.μ. υπόκεινται στο θεώρημα της ασυμπτωτικής ισοκατανομής (Θ. 3.1.1), δηλαδή ότι

$$-\frac{1}{n} \log p(X_1, X_2, \dots, X_n) \rightarrow -E\{\log p(X_1)\} = H(X_1)$$

κατά πιθανότητα, δηλαδή ότι

$$\Pr\left\{\left| -\frac{1}{n} \log p(X_1, X_2, \dots, X_n) + E\{\log p(X_1)\} \right| > \epsilon \right\} \rightarrow 0$$

Γι' αυτόν τον σκοπό να υπολογίσετε την

$$\Pr\{|\phi(X_1, X_2, \dots, X_n) + E\{\log p(X_1)\}| > \epsilon\}$$

με $\epsilon = 1/2$, $p = 1/10$ και για δύο τιμές του n , ήτοι για $n = 20$ και για $n = 40$ (και να φτάσετε σε αριθμητικό αποτέλεσμα).

5. Συμφωνεί το αποτέλεσμα που βρήκατε με το ότι η πιθανότητα αυτή τείνει στο μηδέν όταν το n τείνει στο άπειρο (δηλαδή με το θεώρημα);